

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 11 qershor 2018
Nr. ref.: RK 1256/18

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI156/17

Parashtrues

Valmir Hajrullahu

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PML. nr. 282/2017, të 13 tetorit 2017

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Valmir Hajrullahu, me vendbanim në Ferizaj (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës Supreme, PML. nr. 282/2017, të 13 tetorit 2017, me të cilin ishte refuzuar si e papranueshme kërkesa e tij për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Pn. nr. 516/2017, të 5 korrikut 2017.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon shkeljen e të drejtës së tij të garantuar me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 32 [E drejta për Mjete Efektive Juridike] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenin 22 [Procedimi i kërkesës] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 26 dhjetor 2017, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 27 dhjetor 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Cukalović (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
7. Më 15 janar 2018, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 16 shkurt 2018, Gjykata kërkoi nga Gjykata Themelore në Prishtinë informata përkitazi me datën e pranimit të Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Pn. nr. 516/2017, të 5 korrikut 2017.
9. Më 21 shkurt 2018, Gjykata Themelore në Prishtinë, informoi Gjykatën se Aktvendimin i Gjykatës së Apelit i është dorëzuar parashtruesit më 17 korrik 2017.
10. Më 29 maj 2018, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 29 mars 2016, Prokurori Themelor në Prishtinë - Departamenti për Krime të Rënda ngriti aktakuzën PP. nr. 624/2016 kundër parashtruesit të kërkesës dhe dy të pandehurve të tjerë, për shkak të dyshimit të bazuar për kryerjen e veprës penale.
12. Më 19 qershor 2016, parashtruesi kërkoi nga Gjykata Themelore përjashtimin e provave dhe hedhjen poshtë të aktakuzës.
13. Më 23 nëntor 2016, Gjykata Themelore [Aktvendimi PKR. nr. 109/17] refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit.
14. Më 19 qershor 2017, parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore, duke pretenduar vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale.
15. Më 5 korrik 2017, Gjykata e Apelit [Aktvendimi Pn. nr. 516/17], refuzoi si të pabazuara ankesat e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore.
16. Më 17 korrik 2017, Aktvendimi në fjalë i Gjykatës së Apelit iu dorëzua parashtruesit të kërkesës.
17. Më 2 tetor 2017, parashtruesi i kërkesës në Gjykatën Supreme parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë, duke pretenduar se gjykata e shkallës së parë vetëm ka përshkruar deklaratat e dëshmitarëve në aktvendimin e saj dhe gjykata e shkallës së dytë nuk iu është përgjigjur pretendimeve të parashtruesit të ngritura në ankesë.
18. Më 13 tetor 2017, Gjykata Supreme [Aktvendimi PML. nr. 282/2017], e hodhi poshtë si të palejuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë, duke arsyetuar se *“sipas par. 4 të dispozitës së nenit 432 të këtij kodi, gjatë procedurës penale e cila nuk ka përfunduar në formë të prerë, kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë mund të paraqitet vetëm kundër vendimeve të formës së prerë lidhur me caktimin ose vazhdimin e paraburgimit”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

19. Parashtruesi i kërkesës pretendon që Aktvendimi i Gjykatës Supreme *“ka bërë shkelje të nenit 31, paragrafi 1 dhe 32 të Kushtetutës, lidhur me nenin 432, paragrafi 1 të KPPRK-së”*.
20. Parashtruesi i kërkesës pretendon se ai *“është privuar nga e drejta për Gjykim të Drejtë në procedurë penale, si dhe është privuar nga e drejta për të marr përgjigje meritore lidhur me kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë”*.
21. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se ai *“privohet nga e drejta e tij në kuptim të dispozitës së nenit 31, paragrafi 1 dhe 32 të Kushtetutës, lidhur me nenin 432, paragrafi 1 të KPPRK-së”*, sepse *“kalohet procedura penale në*

seancën e shqyrtimit të dytë, në shkallë të parë dhe të dytë, sipas mjeteve të rregullta juridike, ndërsa përgjigjet janë negative për të pandehurin, ndërsa në mjetet e jashtëzakonshme refuzohet kërkesa si e palejuar”.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Gjykata shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parashikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcaktojnë:
1. *Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]*
 7. *Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.*
24. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar dhe se i ka shteruar të gjitha mjetet juridike.
25. Megjithatë, Gjykata i referohet edhe nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh:
- “Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor [...]”.*
26. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës, i cili parasheh:
- “Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]
(c) kërkesa parashtrohet brenda 4 (katër) muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtruesit;
[...].”*
27. Në lidhje me këtë, Gjykata shqyrton nëse parashtruesi e ka parashtruar kërkesën brenda afatit të caktuar 4 (katër) muaj, duke iu referuar datës së dorëzimit të vendimit përfundimtar për parashtruesin e kërkesës dhe datën kur kërkesa është parashtruar në Gjykatë.
28. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka vendosur në lidhje me kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë më 13 tetor 2017; vendimi i Gjykatës Supreme i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 20 tetor 2017, ndërsa parashtruesi e dorëzoi kërkesën e tij më 26 dhjetor 2017.

29. Përveç kësaj, Gjykata rikujton se periudha 4 (katër) mujore fillon të rrjedhë nga data e dorëzimit të vendimit përfundimtar parashtruesit të kërkesës. (Shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Paul dhe Audrey Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 46477/99, Aktgjykim i 14 marsit 2002).
30. Përkitazi me këtë, Gjykata gjithashtu vëren se parashtruesi i kërkesës, më 2 tetor 2017, parashtroi në Gjykatën Supreme kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, të 5 korrikut 2017.
31. Përveç kësaj, Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka hedhur poshtë kërkesën e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë, sepse “*sipas dispozitës së nenit 432 të KPP-së, kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë mund të paraqitet, vetëm kundër vendimit gjyqësor të formës së prerë ose kundër procedurës gjyqësore që i ka paraprirë marrjes së vendimit të tillë, pas përfundimit të procedurës penale me formë të prerë (...). Ndërkaq, sipas par. 4 të dispozitës së nenit 432 të këtij kodi, gjatë procedurës penale e cila nuk ka përfunduar në formë të prerë, kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë mund të paraqitet vetëm kundër vendimeve të formës së prerë lidhur me caktimin ose vazhdimin e paraburgimit*”. Prandaj, Gjykata Supreme konstatoi se “*konform dispozitës së nenit 435 par.2 të KPPK -së, e njëjta u hodh si e palejuar*”.
32. Andaj, Gjykata konsideron se me Aktvendimin e Gjykatës së Apelit, me të cilin ish-in hedhur poshtë si të pabazuara ankesat e parashtruesit të kërkesës, përfundoi procedura në gjykatat e rregullta në lidhje me kërkesën e parashtruesit për hedhjen poshtë të aktakuzës.
33. Gjykata gjithashtu vëren se Aktvendimi i Gjykatës së Apelit iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 17 korrik 2017.
34. Në të vërtetë, Gjykata vlerëson, nëse Aktvendimi i Gjykatës Supreme përbën mjet efektiv juridik, përkatësisht, nëse kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë e ushtruar kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit ishte mjet juridik i lejueshëm.
35. Në këtë kontekst, Gjykata konsideron se, kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit nuk ishte mjet juridik efektiv dhe se nuk mund të kishte asnjë pritje legjitime për suksesin e atij mjeti. Në të vërtetë, me ligj në mënyrë eksplicite parashihet që një mjet i tillë juridik nuk lejohet të parashtrohet. (Shih: rastet e Gjykatës Kushtetuese KI135/16, *Tomislav Janković dhe të tjerët*, Aktvendim për papranueshmëri, 27 tetor 2017, paragrafi 25; dhe KI93/17, *Jeton Jerliu*, Aktvendim për papranueshmëri, 15 shkurt 2018, paragrafi 32).
36. Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 4, të nenit 432 [Arsyet për paraqitje të kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë] të Kodit të Procedurës Penale, që përcaktojnë:

“1. Kundër vendimit gjyqësor të formës së prerë ose kundër procedurës gjyqësore e cila i ka paraprirë marrjes së vendimit të tillë, pas përfundimit të procedurës penale në formë të prerë mund të paraqitet kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë në rastet vijuese:

[...]

1.2. në rast të shkeljes esenciale të ligjit të procedurës penale nga neni 384, paragrafi 1. i këtij Kodi; ose

4. Pavarësisht nga dispozitat e paragrafit 1. të këtij neni, kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë mund të paraqitet, gjatë procedurës penale e cila nuk ka përfunduar në formë të prerë, vetëm kundër vendimeve të formës së prerë lidhur me caktimin ose vazhdimin e paraburgimit”.

37. Gjykata vëren se objekti i shqyrtimit në gjykatat e rregullta ishte “kërkesa për përjashtimin e provave dhe hedhja e aktakuzës”, që do të thotë se Gjykata e Apelit ishte mjete i fundit efektiv në dispozicion sipas ligjit.
38. Gjykata përsërit se “vetëm ato mjete që janë efektive mund të merren parasysh sepse një parashtrues nuk mund të shtyjë afatin strikt të detyruar nga Konventa, duke u përpjekur të dërgojë kërkesa të papërshtatshme ose të keqkuptuara instancave apo institucioneve që nuk kanë pushtet ose kompetencë të nevojshme për të korrigjuar çështjen në fjalë sipas Konventës Evropiane për të Drejtat dhe Liritë Themelore të Njeriut”. (Shih, *mutatis mutandis*, rastet e GJEDNJ-së *Fernie kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Kërkesa nr. 14881/04, Vendim për pranueshmëri, i 5 janarit 2006.
39. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se “nëse nuk ka mjete juridike në dispozicion ose nëse gjykohen të jenë joefektive”, periudha prej 4 (katër) muajsh fillon të rrjedhë nga data e dorëzimit të vendimit përfundimtar që rezulton nga shterimi i mjeteve juridike të cilat janë adekuate dhe efektive për të siguruar korrigjimin në lidhje me çështjen me të cilën ka të bëjë ankesa. (Shih rastet e GJEDNJ-së: *Norkin kundër Rusisë*, Kërkesa nr. 20156/11, Vendim për pranueshmëri, i 5 shkurtit 2013; dhe *Bayram dhe Yildirim kundër Turqisë*, kërkesa nr. 38587/97, Vendim i 29 janarit 2002; shih gjithashtu rastin e Gjykatës Kushtetuese KI201/13, *Sofa Gjonbalaj*, Aktvendim për papranueshmëri, i 2 prillit 2014, paragrafi 32.
40. Gjykata më tej përkujton që qëllimi i afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (c) të Rregullores së punës, është që të promovojë siguri juridike, duke siguruar se rastet që ngrenë çështje kushtetuese të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme nuk janë vazhdimisht të hapura për t’u kontestuar. (Shih: rasti i GJEDNJ-së, *O’Loughlin dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 23274/04, Vendim për pranueshmëri, i 25 gushtit 2005).
41. Në këto rrethana, Gjykata vëren që vendimi përfundimtar është Aktvendimi i Gjykatës së Apelit i 5 korrikut 2017, i cili i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 17 korrik 2017. Andaj, afati kohor prej 4 (katër) muajsh ka filluar të rrjedhë nga 17 korriku 2017. Megjithatë, kërkesa është dorëzuar më 26 dhjetor 2017, ndërsa afati për dorëzimin e kërkesës ka skaduar, më 18 dhjetor 2017.
42. Prandaj, Gjykata konsideron se pas pranimit të Aktvendimit të Gjykatës së Apelit më 17 korrik 2017, asgjë nuk e ka ndaluar parashtruesin e kërkesës që të

dorëzohet në Gjykatën Kushtetuese kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së vendimit në fjalë. Megjithatë, ai nuk e ka bërë këtë, dhe duke shfrytëzuar një mjet juridik të palejuar, dhe si i tillë joefektiv, ai e ka humbur më 18 nëntor 2017 afatin prej 4 (katër) muajsh, për ta dorëzuar kërkesën e tij në Gjykatë. (Shih: rasti i Gjykatës Kushtetuese KI120/17, parashtrues *Hafiz Rizahu* Aktvendim për papranueshmëri, 7 dhjetor 2017, paragrafi 35).

43. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa nuk është dorëzuar brenda afatit ligjor të paraparë me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.
44. Si përmbledhje, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit është e papranueshme, sepse është e paafatshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, të nenit 20 dhe 49 të Ligjit dhe të rregullave 36 (1) (c) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 29 maj 2018, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi